

”Senioren Belang Sleen e.o.”

NIEUWSBRIEF

November – 2020

Beste leden,

De berichtgeving over het verloop van ”Corona” is nogal wisselend, om niet te zeggen op zijn minst verwarrend. Vandaag is het dit en morgen is het weer dat. Om niet helemaal overspannen te worden heb ik besloten om al dit nieuws niet meer op de voet te volgen en dat geeft toch wel een klein beetje meer rust.

Oktober werd in Sleen de maand van Jan Heeling en de granaten. Het is allemaal nog te vers om definitief af te sluiten. In de laatste nieuwsbrief van het jaar hopen we ter afsluiting nog één keer terug te komen op deze voor onze vereniging toch wel bijzondere gebeurtenis en natuurlijk de voorlopige conclusie van het onderzoek hiervan. Of nu daarmee de hele kous af is blijft ook voor ons voorlopig nog een vraagteken.

Inmiddels heeft het bestuur ook een unaniem besluit genomen wat betreft de contributie 2021 (zie hierna de toelichting).

De maand november is voor ons allen een maand om even bij stil te staan. Immers 5 jaar geleden is onze vereniging officieel opgericht bij notariskantoor Oosterhesselen (zie foto) en als we even terugkijken zijn de jaren voorbij gevlogen. Om dit heugelijke feit in deze coronatijd niet helemaal ongemerkt voorbij te laten gaan heeft u inmiddels ter herinnering hieraan een presentje mogen ontvangen.

Een ander feit om even bij stil te staan is het verdwijnen van de boortoren bij ’t Haantje, 1 december aanstaande, dus 55 jaar geleden. In deze nieuwsbrief gaan we met elkaar even weer terug naar de tijd van toen.

Tot slot wens ik alle zieken onder ons alle sterkte en beterschap toe en hou vol met elkaar.

Jan Smidt, voorzitter.

* Nogmaals een oproep aan allen: zijn er vragen, suggesties, opmerkingen of wat dan ook geef het gerust even door aan een van de bestuursleden.

Contributie 2021:

Omdat vrijwel alle activiteiten stil zijn komen te liggen, met uitzondering van de nieuwsbrieven, bloemen en/of kaarten voor jubilea en/of verjaardagen, presentjes en overige vaste kosten, heeft het bestuur besloten om de contributie voor het komende jaar te halveren. 1e huisgenoot € 15,00 en voor de 2e huisgenoot € 12,50. Zodra het coronavirus onder de knie is gekregen en de activiteiten weer kunnen worden hervat, zal de oorspronkelijke contributiebijdrage weer van kracht worden.

Activiteiten:

Tot nader order zijn **alle** activiteiten afgelast. Volg voor zover mogelijk onder andere de informatie via de website Sleen web en van SBS e.o. <https://www.sbs-sleen.nl>

Hulp of advies nodig?

Wij kunnen ons voorstellen dat u onzeker bent in deze huidige periode. Wij kunnen als vereniging

Zie ook de website: <https://www.sbs-sleen.nl>

hier ook niet direct een oplossing voor aanbieden maar wellicht kunnen wij wel een bemiddelende rol spelen om vraag en antwoord te coördineren. Neem gerust contact op met één van de bestuursleden en samen proberen wij een oplossing te bedenken.

Museum Plus Bus:

Een van de activiteiten die voor dit jaar gepland stond was een bezoek aan een van de deelnemende musea in Nederland, maar sinds maart 2020 staan de bussen stil. De organisatie van Museum Plus Bus heeft daarom besloten om de rollen om te draaien en wordt het museum thuisgebracht door middel van een kleurig magazine. We hopen dat u veel plezier beleeft aan het doorlezen van dit magazine. Als het coronavirus onder controle is

en het weer verantwoord is met elkaar een bustocht te organiseren zullen wij dat zeker weer oppakken. Tot die tijd is het nog even doorbijten en hopen dat we allemaal gezond blijven.

De Museum Plus Bus rijdt langs de volgende locaties:

Den Haag	Gemeentemuseum.
Rotterdam	Museum Boijmans Van Beuningen
Enschede	De Museumfabriek
Amstelveen	Cobra Museum voor Moderne Kunst
Arnhem	Nederlands Openluchtmuseum

Amsterdam	Rijksmuseum - Van Gogh Museum - Joods Historisch Museum - Hermitage
Otterloo	Kröller-Müller Museum
Den Bosch	Het Noordbrabants Museum
Enkhuizen	Zuiderzeemuseum
Assen	Het Drents Museum

Wel eens een storing of probleem bij het computeren?

Iedereen die met een computer/laptop werkt krijgt op een keer hinder van een onverklaarbare storing. De boel slaat op tilt, men komt er niet meer uit en weet niet wat te doen. Beste leden blijf kalm en "don't panic". We hebben iemand bereid gevonden die u misschien kan helpen om het probleem op te lossen. Bel even met onze penningmeester Bert Wessels, tel. 361902 en hij regelt, dat onze IT-specialist contact met u op neemt. Hij doet in ieder geval zijn best om de PC weer aan de praat te krijgen.

De verdwenen boortoren in 't Haantje op 1 december 1965.

"Het was alsof je vlakbij een startende straaljager stond".

Metershoge boortoren in enkele seconden opgeslokt

Het gas gierde bij wijze van spreken om je oren. Een fontein van modder en water spoot met reuzenkracht metershoog de lucht in. Het regende modder, er klonk een oorverdovend lawaai. De boortoren van dikstaal en bijna vijftig meter hoog, knakte even voorover en verdween in enkele seconden gracieus in de gaskrater. Opgeslokt door de onrustige aarde. Werd nooit meer iets van teruggezien.

Zie ook de website: <https://www.sbs-sleen.nl>

We schrijven de datum 1 december 1965

De plaats: 't Haantje. Om preciezer te zijn : de boorlocatie Sleen 2 van de Nederlandse Aardolie Maatschappij op nog geen honderd meter van het Oranjekanaal. Het is 's middags half vier. Op de boorlocatie is de sfeer gespannen want het gaat niet goed met de boring. Zo'n twintig man, vooral Fransen van de boormaatschappij Forex, zijn zenuwachtig in de weer. Ze hebben de afgelopen dagen weinig geslapen, want er waren problemen met het boren. Nu dreigt de boel volledig uit de hand te lopen.

Win Delhaas was destijds assistent-exploitatie-ingenieur. Tegen een verslaggever van deze krant vertelde hij later dat hij in de buurt van de boortoren 'molshopen' zag ontstaan. Daar borrelde gas omhoog. Naast het boorgat! Ook in de boorput zelf kwam nu het gas naar boven. De put kotste gas, zoals Delhaas zegt. Hij sloeg groot alarm: "Wegwezen was

het parool. We waren nog bezig met ontruimen toen veertig meter bij ons vandaan het gas eruit gierde. Een fontein van wel dertig meter hoog. Ongelooflijk, wat een kracht. Een kabaal, onbeschrijflijk. Het was alsof je vlak naast een startende straaljager stond".

Wat is er gebeurd?

Op 2 november was er op de locatie Sleen begonnen met een boring om het gasveld bij 't Haantje in exploitatie te brengen. In enkele weken wordt een diepte bereikt van ruim 1800 meter. Er zijn wat problemen met het boren door een laag zwakke steen die het boorgat verstopt maakt. Dan stuit de boorploeg echter op een keiharde steenlaag. Ook die barrière wordt genomen maar dan blijkt dat onder die steenlaag gas te bevinden onder extreem hoge druk. Waar een druk van 140,150 bar op die diepte normaal is, heeft het gas hier een druk van bijna 300 bar. "We wisten niet dat achter die prop zo'n gasexpansie zat. We verwijderden de prop en kregen meteen de volle laag. Toen was het heel vlug gebeurd. We kregen de volle mep van de gasdruk te verduren", vertelt Delhaas.

Uit de diepe ingewanden van de aarde zoekt het gas zich een weg naar boven. Door de poreuze aardlagen, die rond het boorgat bovendien zijn gekraakt, borrelt het gas zo'n 1850 meter omhoog. Bloeb, blurb. Alsof de aarde boertjes laat. Eerst zijn het kleine kratertjes die aan het oppervlak ontstaan, maar al snel worden die groter. Tot een grote eruptie de aarde met grof geweld opensplijt. Een fontein van dertig meter hoog, een krater van enkele tientallen meters doorsnee en een boorinstallatie van vier miljoen gulden (gulden uit 1965!) verdwijnt in de grond zonder een spoor achter te laten.

't Haantje is wereldnieuws

De gaseruption maakt 't Haantje enkele dagen tot wereldnieuws. Dit natuurgeweld is zeldzaam. Gelukkig zijn er geen persoonlijke ongelukken gebeurd, maar een boortoren die door de aarde wordt verzwolgen, daarvoor komen verslaggevers van heinde en ver naar Sleen. Het macabere landschap rond de boorput spreekt tot de verbeelding. Op 4 december meldt de krant: "De ingewanden der aarde zijn in Sleen nog steeds niet tot rust gekomen.

Zie ook de website: <https://www.sbs-sleen.nl>

Gisteren nog braakte zij een baaierd van grauwe modder, zout water en gas uit haar binnenste. Helaas heeft de NAM nog geen poging kunnen doen de put dood te maken. De losgebroken oerkrachten laten zich voorlopig niet temmen....” Vanuit de lucht is het alsof de maan van dichtbij wordt

gefotografeerd. Een grote ronde krater, glad en in het midden wat restanten van de installatie.

Modderpoel

Na drie weken werkt de krater nog steeds. Het borrelt voortdurend. “Het onherbergzame oord is voor iedereen afgesloten”, meldt een verslaggever. En hij beschrijft: “De weilanden rond de krater zijn herschapen in een maanlandschap. Kleine erupties hebben overal in de bodem gaten geslagen. Het terrein is levensgevaarlijk, vooral als de grote krater tot rust is gekomen. Men weet dan namelijk niet waar de volgende, grote eruptie zal plaats vinden.”

Om de borrelende gasput weer onder controle te krijgen, boort de NAM vanaf een nieuwe locatie 600 meter verderop schuin een gat naar de oude boorput. Met het karwei zijn ruim twee maanden gemoeid. Op 21 februari 1966 meldt de NAM echter

Zie ook de website: <https://www.sbs-sleen.nl>

triumfantelijk: Sleen 2 is met succes afgesloten, er zijn geen gaseruptions meer. Daarvoor was het nodig zo'n 400 ton (400.000 kilo) cement in 1800 meter diep het boorgat in te spuiten. Een verslaggever ter plaatse meldt: "Duizenden kubieke meters zand liggen als een dijk rondom de gedoofde krater. Te zien is een verraderlijk meertje van drijfzand met een doorsnee van een kleine honderd meter".

Telexbericht Telexbericht Telexbericht Telexbericht

Sleen 17/2 (ANP)- alhoewel daaromtrent nog geen enkele zekerheid bestaat, heeft de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) een goede hoop, over enkele dagen de gaskrater in de Drentse gemeente Sleen, waaruit de laatste dagen weer constant gas en modder naar boven spuit, te temmen. Gisteravond heeft men aan de hand van onderaardse metingen kunnen vaststellen, dat rond de buizen van de zogenaamde defiatieborings- dat is de tweede boring op een afstand van zeshonderd meter, die bedoeld is om de gasruptie tot rust te brengen- de gasdruk aanmerkelijk minder is dan op het punt waar de krater ontstond. Hier spoot het gas namelijk onder een druk van 285 atmosfeer naar boven.

ir. H.J. de Ruiter, chef exploitatie van de NAM, zei vanmorgen op een persconferentie in Emmen, dat deze lage druk zeer gunstige indicaties geeft voor het slagen van de operatie. De tweede boring heeft op dit moment een verticale diepte bereikt van 1.925 meter, ongeveer tachtig meter onder de top van de laag, die de uitbarsting op 1 december van het vorig jaar veroorzaakte. De lengte van het schuin geboorde gat bedraagt 2.065 meter. Het einde van het gedeveierde gat bevindt zich nu nabij het punt, waar de eerste boring de gaslaag penetreerde.

Anekdote

Bewakingspersoneel en omwonenden van de "gasgeiser" hebben in de nacht van donderdag, 2 december op vrijdag 3 december enkele bange ogenblikken doorgemaakt. Een snel opzettende onweersbui wekte namelijk velen uit een diepe slaap en het gerommel van de donder deed aanvankelijk vermoeden, dat er iets met de spuiters aan de hand was. Spoedig had men echter de werkelijke oorzaak van 't

lawaai door en kon iedereen weer rustig gaan slapen.

Knapzakroute.

Weinig herinnert daar bij het Oranjekanaal nog aan de gasruptie van 1965. Toen het 't Haantje wereldnieuws was. De mensen in het buurtschap weten er natuurlijk nog wel over te vertellen en er komen nog regelmatig mensen kijken. Er loopt een toeristische Knapzakroute vlak langs het voormalige rampgebied. Veel is er voor de belangstellende toeristen echter niet te zien.

Wat bomen in een weiland. Het verhaal van 't Haantje is ook vooral een verhaal over wat er niet te zien is. De boortoren die er was, maar er niet meer is. Die zomaar van het ene moment op het andere verdween. Het is ook het verhaal over gas en dat zie je nooit. Gas dat bij 't Haantje bovendien op een diepte van 1850 meter onder de grond zat en dat geen kant op kon. Dat het door de eeuwen steeds verder onder druk kwam te staan. Meer druk, steeds meer druk. Tot mensen er een gaatje in boorden. Toen kon het eruit...

Zie ook de website: <https://www.sbs-sleen.nl>

Gegevens van de vereniging:

Postadres: Senioren Belang Sleen e.o.
Broekveldstraat 33
7841 BB SLEEN
E-mail: info@sbs-sleen.nl
Internet: https://www.sbs-sleen.nl
Bank: NL25 RABO 0307 5949 47
KvK-nummer: 64645177

Bestuur:

Jan Smidt	Heirweg 24	Voorzitter	0591-361903
Bert Wessels	Schapenveld 3	Penningmeester	0591-361902
Henk Schuurke	Broekveldstraat 33	Secretaris	0591-853398
Lineke Ziel	Dingspelstraat 10	Lief en Leed	0591-858587
Mans Snijders	Dingspelstraat 16	Adviserend	0591-232277
Miep Schepers	Vennebroekstraat 38	Activiteiten	0591-361806
Reina Muller	Anssenstraat 18	Activiteiten	0591-362125

AGENDA 2020:

Geen activiteiten.

Puzzelrubriek:

De uitslag van de oktober puzzel is bekend. Het aantal gevonden namen liep nogal uiteen, van 42 tot 85, we geven hier een opsomming. De redactie van de nieuwsbrief heeft een hele kluit gehad om alle antwoorden te controleren en te tellen. Uit alle goede inzendingen (19) is de heer Roelof Hovingh, Zilverzand 16 te Nieuw-Amsterdam, uitgeroepen tot winnaar van de overheerlijke taart van bakker Schepers.

Totaal gevonden namen 102.

aal 2x - aap - adder - antilope - apen - ara - arabier - arend - avondrood - bij 8x - bijtjes - boekdrukker - cow - damhart - damherten - dere - eend 2x - ever 2x - ezel 3x - gazelle - groenling - grutto - haas - harder - hen - herder - hert - herten - hinde - hoen - huismoeder - kanarie - koe 3x - koekoek - koet 3x - landkaartje - luis - mees - merrie - morgenrood - non - nonnetje - oehoe - oel - oldenburger - onrust - ooi 2x - ooievaar - os - otter - paap - paard 2x - pad - pier - raaf - ram - ral - rat - ree - rekel - rugzwemmer - ruïn 2x - ruïnen 2x - schaatsenrijder - schutter - toekan - tong - tureluur - tureluurtje - uil - valk - valkuil - voorn 2x - wapendrager - welp 2x - wezel - wildebeest - winde - zebra.

Voor deze maand een makkelijke puzzel: Makkelijk? Ja, je krijgt de antwoorden er namelijk bij. Maar wat is nou goed? Is het A. of is het B. De kans is fifty fifty.

Vul de letter A of B in het juiste vakje in en lever dit formulier in bij een van de bestuursleden, voor 18 december 2020.

Succes met het puzzelen, Arend.

Zie ook de website: <https://www.sbs-sleen.nl>